

Методична вказівка для студентів до практичного заняття з пропедевтики пульмонології та кардіології

Тема: Аускультация як метод фізикального обстеження легень. Методика аускультации легень. Основні дихальні шуми. Додаткові дихальні шуми (хрипи, крепітація, шум тертя плеври).

Актуальність теми: Аускультация відноситься до одного з трьох основних методів фізикального обстеження хворих. Знання методики проведення аускультации, вміння почути і дати оцінку одержаної інформації, пов'язати її з одержаними перкуторними даними є важливим елементом в діагностиці і наступному лікуванні хворих. Даний метод обстеження дуже широко застосовують в багатьох галузях медичної практики, тому володіння цим методом є обов'язковим для майбутнього фізичного терапевта. Поява додаткових дихальних шумів у хворих вказує на наявність патології органів дихання. За допомогою характеристики даних звукових явищ також можна судити про виникнення конкретного захворювання у пацієнта.

Навчальні цілі заняття: Засвоїти правила аускультации легень. Навчитися розрізняти везикулярне і бронхіальне дихання, виявляти кількісні і якісні зміни везикулярного дихання.

Знати:

- методи аускультации легень;
- основні правила аускультации;
- основні дихальні шуми і місця їх вислуховування;
- причини зміни везикулярного дихання в нормі і при патології;
- причини зміни бронхіального дихання в нормі і при патології;
- методика визначення бронхофонії;
- діагностичне значення бронхофонії
- класифікацію додаткових дихальних шумів;
- механізм утворення хрипів, їх класифікацію;
- механізм виникнення крепітації;
- причини і механізм виникнення шуму тертя плеври;
- диференціація додаткових дихальних шумів між собою.

Вміти:

- методично правильно провести аускультацию легень;

- вислухати бронхіальне і везикулярне дихання, провести диференціацію між ними;
- пояснити причини ослабленого везикулярного дихання;
- пояснити причини посиленого везикулярного дихання в нормі і при патології.
- пояснити механізм виникнення, характеристику, діагностичне значення хрипів, крепітації, шуму тертя плеври;
- віддиференціювати крепітацію і вологі дрібноміхурцеві хрипи, крепітацію і шум тертя плеври і шум тертя перикарду.

Завдання для самостійної позааудиторної роботи:

1. Опрацювати рекомендовану обов'язкову літературу (див. рекомендовану літературу).
2. Опрацювати рекомендовану додаткову літературу (див. рекомендовану літературу).

Контрольні питання теми:

1. Які правила аускультативної легень?
2. Які аускультативні особливості везикулярного дихання?
3. Які є варіанти зміни везикулярного дихання?
4. Які аускультативні особливості бронхіального дихання?
5. Що таке патологічне і фізіологічне бронхіальне дихання?
6. Які бувають сухі хрипи і механізми їх виникнення?
7. Які бувають вологі хрипи і механізми їх виникнення?
8. Яке діагностичне значення сухих і вологих хрипів?
9. Що таке крепітація?
10. При яких патологічних станах вислуховується крепітація?
11. Які аускультативні особливості шуму тертя плеври?

Питання для самоконтролю знань:

1. Основні методи аускультативної.
2. Будова стетоскопа, фонендоскопа.
3. Везикулярне дихання, механізм утворення, ділянки вислуховування.
4. Фізіологічні та патологічні зміни везикулярного дихання.
5. Бронхіальне дихання. Механізм утворення. Патологічне бронхіальне дихання.
6. Бронхофонія її діагностичне значення.

7. Класифікація додаткових дихальних шумів (хрипи, крепітація, шум тертя плеври).
8. Причини виникнення сухих і вологих хрипів, їх різновиди.
9. Діагностичне значення консонуючих і неконсонуючих хрипів.
10. Умови виникнення крепітації та шуму тертя плеври.
11. Диференціальні ознаки додаткових дихальних шумів.

Самостійна аудиторна робота студентів:

Студенти відпрацьовують методику аускультативної аудитації органів дихання. Вислуховують основні та додаткові дихальні шуми, характеризують їх.

Література

Основна:

1. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник / Ю.І.Децик, О.Г.Яворський, Р.Я.Дутка та ін.; за ред. проф. О.Г.Яворського. 3-є вид., виправл. і допов. – К.: ВСВ «Медицина», 2013. – 552 с.
2. Розпитування та фізикальне обстеження хворого терапевтичного профілю: навч. посібник / В.Є. Нейко, І.В. Тимків, М.В. Близнюк та ін. – Івано-Франківськ: Нова зоря, 2011.- 144 с.
3. Пропедевтика внутрішньої медицини. Основні методи обстеження хворих в клініці внутрішніх хвороб / О.М. Ковальова, Н.А. Сафаргаліна-Корнілова .- Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів. — Харків: 2010. — 548 с.
4. Методика обстеження терапевтичного хворого: навч. посіб. / .М.Андрейчин, Н.А.Бількевич, Т.Ю.Чернець. – Тернопіль: ТДМУ, 2015. – 260 с.

Додаткова:

1. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за хворими / За заг. ред. Єпішина А.В. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2001.
2. Шкляр М.Б. Диагностика внутренних болезней. К.: 1972.
3. Дзяк Г.В., Хомазюк Т.А., Нетяженко В.З. Основи діагностики внутрішніх хвороб (довідник). – Дн-ск, видавництво ДДМА, 2001.
4. Нетяженко В.З. Алгоритми діагностики в клініці внутрішніх хвороб, К., Хрещатик, 1996.
5. Пелешук А.П., Передерій В.Г., Рейдерман М.І. Фізичні методи дослідження в клініці внутрішніх хвороб.- К.: Здоров'я, 1993.

Методичну вказівку підготувала професор Мазепа М.А.

*Методична вказівка затверджена на засіданні кафедри
від “___” _____ 2018__ р. протокол № ___*

**Завідувач кафедри фізичної терапії
та ерготерапії**

проф.. Мазепа М.А.